

Kvaliteta javne usluge sakupljanja komunalnog otpada u jedinicama lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj

Kasalo, Monika

Graduate thesis / Diplomski rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Law / Sveučilište u Zagrebu, Pravni fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:199:257873>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-06-29**

Repository / Repozitorij:

[Repository Faculty of Law University of Zagreb](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

PRAVNI FAKULTET

STUDIJSKI CENTAR ZA JAVNU UPRAVU I JAVNE FINACIJE

Monika Kasalo

**KVALITETA JAVNE USLUGE SAKUPLJANJA KOMUNALNOG
OTPADA U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE U REPUBLICI
HRVATSKOJ**

Diplomski rad

Mentor: izv. prof. dr. sc. Mihovil Škarica

Zagreb, 2024.

Izjava o autorstvu rada

Izjava o izvornosti

Ja, Monika Kasalo, pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključiva autorica diplomskog rada te da u radu nisu na nedozvoljeni način (bez pravilnog citiranja) korišteni dijelovi tuđih radova te da se prilikom izrade rada nisam koristila drugim izvorima do onih navedenih u radu.

Monika Kasalo

Zahvala

Zahvaljujem se mentoru izv. prof. dr. sc. Mihovilu Škarici na svim stručnim savjetima, preporukama i velikoj pomoći tijekom izrade diplomskog rada.

Zahvaljujem se svim kolegama i prijateljima koji su bili dio mojih studentskih dana, koji su uljepšali ovo studiranje i bez kojih studij ne bi prošao tako zabavno, zahvaljujem i na iskazanoj podršci i razumijevanju.

Zahvaljujem se svoj rodbini koja je bila uvijek uz mene i koja je svaki moj uspjeh radosno proslavljala sa mnom.

Beskrajna i najveća zahvala mojoj obitelji, ocu Marinku, majci Katarini, sestri Ivoni na ljubavi, podršci i razumijevanju u svakom trenutku, razgovoru i toplom savjetu te svemu ostalom što ste mi pružili tijekom studiranja.

Sažetak

Javna usluga sakupljanja komunalnog otpada kao usluga koja pripada samoupravnom djelokrugu jedinica lokalne samouprave vrlo je značajna kako bi se svakodnevno ostvarivao javni interes. Prilikom pružanja usluge sakupljanja komunalnog otpada mogu sudjelovati, osim jedinica lokalne samouprave, i subjekti privatnog sektora. Poseban osvrt će se dati na pružanje usluge sakupljanja komunalnog otpada po svim jedinicama lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj za 2022. godinu. U radu se daje uvid u razliku između pružanja usluge po pravnom temelju u svim jedinicama lokalne samouprave, a to su odluke o dodjeli obavljanja javne usluge i odluke o koncesiji, kao i uvid u prigovore i reklamacije u svim jedinicama lokalne samouprave. Detaljnom analizom i usporedbom podataka doći će se do rezultata i zaključaka o kvaliteti pružanja usluge po svim jedinicama lokalne samouprave ovisno o pravnom temelju pružanja usluge odnosno pružaju li uslugu jedinice lokalne samouprave ili privatni subjekti.

Ključne riječi: sakupljanje komunalnog otpada, jedinice lokalne samouprave, javni interes, kvaliteta pružanja javne usluge, odluka o dodjeli obavljanja javne usluge, odluka o koncesiji, prigovori i reklamacije

Summary

Municipal solid waste collection is a very important public service that belongs to the self-governing domain of local self-government units. The importance of such a public interest is reflected on a daily basis. Besides local self-government units, there are also private sector entities that can also participate in the provision of municipal waste collection services. A special review will be given to the provision of municipal waste collection services in all local self-government units in the Republic of Croatia for the year 2022. The paper provides an insight into the difference between the provision of services on a legal basis in all local self-government units, especially on decisions of allocation of public services and concession decisions, as well as an insight into objections and complaints in all local self-governance units. Detailed analysis and comparison of data will lead to results and conclusions about the quality of service provision in all local self-government units, depending on the legal basis of service provision whether the service is provided by local self-government units or private subject.

Keywords: municipal solid waste collection, local self-government units, public interest, quality of public service provision, decision on awarding public service, decision on concession, objections and complaints

Sadržaj

1. Uvod.....	7
2. Javne službe i suvremeni trendovi razvoja javnih službi.....	8
3. Lokalne javne službe u Republici Hrvatskoj	10
4. Pravni okvir gospodarenja komunalnim otpadom	11
5. Javna usluga sakupljanja komunalnog otpada	13
6. Analiza usluge sakupljanja komunalnog otpada u svim jedinicama lokalne samouprave u 2022. godini.....	17
6.1. Bjelovarsko-bilogorska županija	19
6.2. Brodsko-posavska županija	19
6.3. Dubrovačko-neretvanska županija	20
6.4. Istarska županija	20
6.5. Karlovačka županija	21
6.6. Koprivničko-križevačka županija.....	22
6.7. Krapinsko-zagorska županija	22
6.8. Ličko-senjska županija	23
6.9. Međimurska županija	23
6.10. Osječko-baranjska županija.....	24
6.11. Požeško-slavonska županija	24
6.12. Primorsko-goranska županija	25
6.13. Sisačko-moslavačka županija.....	25
6.14. Splitsko-dalmatinska županija.....	26
6.15. Šibensko-kninska županija	27
6.16. Varaždinska županija	27
6.17. Virovitičko-podravska županija	28
6.18. Vukovarsko-srijemska županija	28
6.19. Zadarska županija.....	29
6.20. Zagrebačka županija.....	29
6.21. Grad Zagreb.....	30
6.22. Ukupni rezultati za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u svim jedinicama lokalne samouprave	30
7. Usporedba usluge sakupljanja komunalnog otpada u svim jedinicama lokalne samouprave u 2022. godini	31
8. Zaključak	34
9. Literatura.....	37

1. Uvod

Tema diplomskog rada utvrđivanje je kvalitete pružanja usluge sakupljanje komunalnog otpada u svim jedinicama lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj za 2022. godinu. Tema je važna jer omogućuje uvid u stvarno stanje zadovoljstva odnosno nezadovoljstva pružanja usluge sakupljanja komunalnog otpada kroz prigovore i reklamacije korisnika. Smatram da je ovo tema o kojoj se ne govori dovoljno često u javnosti. Cilj ovog rada je istražiti postoji li razlika u kvaliteti između pružanja usluge sakupljanja komunalnog otpada kad se usluga pruža od strane jedinica lokalne samouprave i od strane privatnih subjekata putem koncesije. Također cilj je usporediti rezultate analize usluge sakupljanja komunalnog otpada po jedinicama lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj u 2022. godini te na temelju dobivenih rezultata doći do zaključaka o kvaliteti pružanja usluge. U radu je korištena dostupna znanstvena i stručna literatura kako bi se prikazalo zakonsko uređenje usluge sakupljanja komunalnog otpada te relevantna izvješća državnih tijela o stanju obavljanja navedene javne usluge i njezinim pružateljima za 2022. godinu.

U prvom dijelu rada opisane su javne službe i suvremeni trendovi razvoja javnih službi, lokalne javne službe, pravni okvir gospodarenja komunalnim otpadom te usluge sakupljanja komunalnog otpada. Dio javnih službi je gospodarenje otpadom, odnosno usluga sakupljanja komunalnog otpada te su zbog potrebe potpunog razumijevanja usluge sakupljanja komunalnog otpada opisane javne službe, glavne značajke javnih službi, vrste javnih službi i pravni okvir javnih službi u Republici Hrvatskoj. Razvojem javnih službi pojavljuju se trendovi koji utječu na cjelokupnu javnu upravu, a svaki od trendova donosi nešto novo i drugačije u usporedbi s prethodnim trendom. Značajke svakog od trendova mogu se pronaći u usluzi sakupljanja komunalnog otpada. Drugim riječima, kako je usluga sakupljanja komunalnog otpada doživljavala promjene kroz vrijeme, tako su se određene značajke trendova ogledale u tim promjenama.

U drugom dijelu rada prikazan je pravni temelj pružanja usluge sakupljanja komunalnog otpada u svim jedinicama lokalne samouprave, odnosno pruža li se usluga od strane jedinica lokalne samouprave na temelju odluke o dodjeli obavljanja javne usluge ili od strane privatnih subjekata na temelju odluke o koncesiji, kao i uvid u zadovoljstvo odnosno nezadovoljstvo korisnika usluge putem prigovora i reklamacija korisnika. Na temelju dobivenih rezultata, urađena je analiza i usporedba usluge sakupljanja komunalnog otpada u svim jedinicama lokalne samouprave za 2022. godinu. Na kraju rada prikazan je zaključak koji rezimira cijeli rad.

2. Javne službe i suvremeni trendovi razvoja javnih službi

Javne službe različite su djelatnosti s više ili manje ekonomsko-komercijalnih elemenata koje se u javnom interesu obavljaju pod posebnim pravnim režimom i za koje javna vlast snosi bar dio financijskih, organizacijskih i drugih tereta i konačnu odgovornost prema građanima radi kojih se te javne usluge i obavljaju¹. Javne se službe sve češće nazivaju službama od općeg interesa. Javne službe moraju biti jednako dostupne svim pojedincima na jednak način i pod jednakim uvjetima te moraju se odvijati bez prestanka jer u suprotnom može doći do teških negativnih posljedica.² Što će se smatrati javnom službom odlučuju tijela javne vlasti, zakonom ili drugim općim aktom (ponajviše propisom). Javna vlast obavlja nadzor zakonitosti i regulacije te osigurava dovoljnu kvalitetu pružanja usluge, a sve to u svrhu zaštite prava građana i općenito javnosti. Zatim tijela javne vlasti donose strategiju razvoja javnih službi te u konačnici politički odgovaraju za provedbu te strategije.³

Javne službe dijele se na gospodarske (komercijalne) i negospodarske (nekomercijalne) djelatnosti. Gospodarske djelatnosti ovise o tržišnim mehanizmima, ali nisu u potpunosti prepuštene tržištu, ali na državi je krajnja odgovornost. Javna trgovačka društva najčešći su primjer obavljanja gospodarskih djelatnosti. Pod gospodarske djelatnosti ubrajaju se javni promet, opskrba struje i plina, gospodarenje otpadom, opskrba vode, i slično. Glavni cilj negospodarskih djelatnosti kvalitetno je ostvarivanje javnog interesa bez namjere stjecanja profita. Negospodarske djelatnosti ne ovise o tržišnim mehanizmima. Pod negospodarske djelatnosti ubrajaju se odgoj i obrazovanje, znanost, socijalna zaštita, zdravstvo, i slično.⁴

U Republici Hrvatskoj ne postoji opći zakon o javnim službama, ali postoji Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi u kojem je određen samoupravni djelokrug općine, grada i županije u kojem su navedene djelatnosti koje pripadaju pod javne službe te Zakon o plaćama u državnoj službi i javnim službama u kojem su uređene sve pojedinosti vezano za plaće državnih i javnih službenika. Zatim određivanje javnih službi uređeno je u posebnim zakonima kao što su Zakon o komunalnom gospodarstvu, Zakon o vodnim uslugama, Zakon o gospodarenju otpada, Zakon o vatrogastvu, Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju, itd.⁵

¹ Koprić, I.; Marčetić, G.; Musa, A.; Đulabić, V.; Lalić Novak, G., *Upravna znanost – Javna uprava u suvremenom europskom kontekstu*, Studijski centar za javnu upravu i javne financije Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2021., str. 234

² Sarvan, D., *Obavljanje komunalnih djelatnosti kao javne službe*, Institut za javnu upravu, 2008., Zagreb, str. 1063.

³ Koprić, I.; Marčetić, G.; Musa, A.; Đulabić, V.; Lalić Novak, G., *op. cit. u bilj. 1.*, str. 244.

⁴ Đulabić, V., *Povelje javnih službi: pokušaj podizanja kvalitete javne uprave i jačanje uloge građana*, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, Zagreb, 2006., str. 32. i 33.

⁵ Sarvan, D., *op. cit. u bilj. 2*, str. 1065.

Doktrina novog javnog menadžmenta, 1980-ih godina, dovodi do pojave trendova kao što su liberalizacija, deregulacija, privatizacija i komercijalizacija te 2000-ih godina do trenda remunicipalizacije. Liberalizacija je „uklanjanje monopola koji je postojao u određenom sektoru i otvaranje tržišta određenih javnih usluga“. Tržišni mehanizmi djelovat će pozitivno te poboljšati kvalitetu usluge uz istodobno smanjenje cijene usluge. Liberalizacija ima tri faze. Prva faza odnosi se na oduzimanje isključivih prava tijelima javne vlasti na pružanje određene javne usluge u svrhu uklanjanja monopola određene javne usluge. Druga faza odnosi se na stvaranje regulacijskog okvira te uvođenje novih neovisnih regulatora. Treća faza odnosi se na kreiranje tržišta i tržišnih mehanizama za nove javne usluge. Svrha je liberalizacije odvajanje proizvodnje, distribucije i opskrbe određene usluge.⁶

Deregulacija je smanjenje pravne regulacije određene javne službe kako bi se smanjio politički utjecaj koji imaju politička tijela na svim razinama vlasti te na taj način spriječio utjecaj na ekonomsku djelatnost. U trendu deregulacije pojavljuje se deregulacijski paradoks jer dolazi do pretjerane regulacije za kojom istinski nije bilo potrebe. Privatizacija je promjena vlasničke strukture određenog tijela koje je do tada imalo monopol nad određenom javnom uslugom. Prvi korak privatizacije mijenjanje je iz subjekta koji ima monopol, odnosno u potpunom je vlasništvu države, u subjekta koji je u većinskom vlasništvu države. Drugi korak privatizacije odnosi se na prodaju udjela i povlačenje iz strukture vlasništva te time država nema udjele u subjektu koji pruža javnu uslugu. Uz prodaju udjela, postoji još privatizacijskih oblika, a to su javno-privatno partnerstvo i koncesije.⁷

Komercijalizacija je proces u kojem potrošači postaju konzumenti. Drugim riječima, dolazi do naplate javne usluge koja se prethodno nije naplaćivala, bilo da se radi o plaćanju djelomične ili potpune tržišne cijene određene javne usluge. Remunicipalizacija nastaje zbog negativnih posljedica privatizacije i komercijalizacije, a označava povratak javnih službi pod javnu vlast, najčešće pod jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Remunicipalizaciju podupire veliki broj građana zbog negativnih posljedica prethodnih trendova kao što su povećanje cijena usluga, nejednakog pristupa određenim javnim uslugama i slično.⁸

Pojavom suvremenih trendova razvoja javnih službi, a ponajviše pojavom liberalizacije i privatizacije, privatni sektor postaje sve značajniji i važniji u pružanju javnih službi na svim razinama vlasti. Jedan od oblika sudjelovanja privatnog i javnog sektora su koncesije, dakle

⁶ Koprić *et al.*, *op. cit.* u bilj. 1, str. 241.

⁷ *Ibid.*, str. 242.

⁸ *Ibid.*, str. 243.

radi se o koncesioniranim javnim službama. Koncesionirana javna služba označava javne djelatnosti koje obavlja privatni sektor pod nadzorom javne vlasti, zbog ekonomičnosti i racionalnosti, a u svrhu kvalitetnog ostvarenja javnog interesa. Javni i privatni sektor sklapaju ugovor o koncesiji koji je dugoročan odnos, a javna vlast propisuje uvjete obavljanja djelatnosti i provodi nadzor nad njima, a privatni subjekt obavlja djelatnosti. Privatni subjekt obavlja javnu službu na određeno vrijeme, na svoj trošak i uz rizik te naplaćuje usluge od korisnika.⁹

3. Lokalne javne službe u Republici Hrvatskoj

Krajem 19. i početkom 20. stoljeća dolazi do sve intenzivnijeg razvijanja javnih službi, kako na nacionalnoj razini tako i na lokalnoj razini. Vremenom sve veću ulogu za pružanje javnih službi preuzimaju se na lokalnoj razini. Djelatnosti koje su od iznimne važnosti građanima obavljaju se na njihovoj najbližoj razini, a to je lokalna razina. Jedinice lokalne samouprave osnivaju ustanove i poduzeća za pružanje javnih usluga, određuju financijske aspekte javnih službi te ih reguliraju i nadziru.¹⁰ Hrvatska javna uprava bila je centralizirana te prvi bitniji koraci decentralizacije odvijaju se 1997. godine u sektoru socijalne zaštite i skrbi, a nakon toga 1999. godine u vatrogastvu. Najznačajniji učinci decentralizacije i uloge jedinica lokalne samouprave u pružanju javnih usluga odvija se 2000-ih godina (ustavne promjene). Nadalje decentralizacija se nastavlja u ostalim područjima kao što su obrazovanje, socijalna zaštita, zdravstvo, itd.¹¹

Prema Zakonu o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, djelatnosti koje pripadaju u samoupravni djelokrug jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, briga o djeci, socijalna skrb, primarna zdravstvena zaštita, odgoj i osnovno obrazovanje, kultura, tjelesna kultura i šport, zaštita potrošača, zaštita i unaprjeđenje prirodnog okoliša, protupožarna i civilna zaštita, promet na svom području te ostale poslove sukladno posebnim zakonima. Zatim obrazovanje, zdravstvo, gospodarski razvoj, promet i prometna infrastruktura, održavanje javnih cesta, planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih i kulturnih ustanova, izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola te ostali poslovi sukladno posebnim zakonima.¹²

⁹ Koprić *et al.*, *op. cit.* u bilj. 1, str. 241. i 264.

¹⁰ Koprić, I., *Lokalne javne službe u vrtlogu europeizacije*, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2021., str. 2

¹¹ *Ibid.*, str. 7. i 8.

Kako se dogodila ekonomska kriza 2008. godine u svijetu, tako se dogodila i u Republici Hrvatskoj te se to odrazilo i na jedinice lokalne samouprave. Financijska sredstva iz državnog proračuna za jedinice lokalne samouprave značajno su smanjene te samim time smanjen je i lokalni proračun. Ubrzo nakon izlaska iz krize, Republika Hrvatska ulazi u Europsku uniju te ekonomsko se stanje popravlja, i od velikog je značaja mogućnost financiranja projekata iz sredstava Europske unije. Jedinice lokalne samouprave mogu preko lokalnih projekata, koji se financiraju iz sredstava Europske unije, pružati lokalne usluge.¹²

U Republici Hrvatskoj jedinice lokalne samouprave odgovorne su za organiziranje, financiranje i pružanje mnogih javnih usluga unutar svojih nadležnosti. Problem lokalnih javnih službi je u stupnju razvijenosti određene lokalne jedinice jer neke lokalne jedinice nemaju dovoljno financijskih sredstava ili nisu dovoljno razvijene kako bi dovoljno kvalitetno pružili neku javnu službu. Odgovornost za obavljanje javnih službi tijela jedinica lokalne samouprave nekad dijele s drugim tijelima javne vlasti na drugim hijerarhijskim razinama. Zatim lokalne jedinice ustrojavaju javne ustanove i druge pravne osobe za obavljanje različitih lokalnih djelatnosti među kojima je i usluga sakupljanja komunalnog otpada.¹³

Na razvoj lokalnih javnih službi utjecao je proces decentralizacije koji, između ostalog, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave pruža veću razinu samostalnosti. Za ovaj rad važna je samostalnost koja se ogleda u mogućnosti određivanja i biranja tko će pružati uslugu sakupljanja komunalnog otpada. Dakle određuje se hoće li uslugu sakupljanja komunalnog otpada pružati trgovačka društva u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na temelju odluke o dodjeli obavljanja javne usluge ili privatni subjekti na temelju odluke o koncesiji. Zatim na razvoj lokalnih javnih službi značajno je utjecao ulazak Republike Hrvatske u Europsku uniju i omogućavanje pristupa europskim sredstvima odnosno fondovima.

4. Pravni okvir gospodarenja komunalnim otpadom

Prema Zakonu o gospodarenju otpadom, gospodarenje otpada obuhvaća djelatnosti sakupljanja, prijevoza, oporabe uključujući razvrstavanje i zbrinjavanja otpada, uključujući nadzor nad obavljanjem tih djelatnosti, nadzor i mjere koje se provode na lokacijama na kojima se zbrinjavao otpad, te radnje koje poduzimanje trgovac otpadom i posrednik u gospodarenju

¹² Koprić, I., *op. cit.* u bilj. 10, str. 8. i 9.

¹³ Koprić *et al.*, *op. cit.* u bilj. 1, str. 241. i 261.

otpadom. U sustav gospodarenja otpadom pripada javna usluga sakupljanja komunalnog otpada.¹⁴

U sustavu gospodarenja otpadom događale su se mnogobrojne promjene naročito zbog članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji. Zbog članstva u Europskoj uniji bilo je potrebno smanjiti ukupnu masu komunalnog otpada, uvesti odvojeno sakupljanje komunalnog otpada, njegovu ponovnu uporabu i recikliranje te ukinuti klasična odlagališta komunalnog otpada.¹⁵ Gospodarenje komunalnog otpada uvrštava se pod komunalne djelatnosti te nalazi se u samoupravnom djelokrugu jedinica lokalne samouprave.¹⁶ Od 2013. godine, od stupanja na snagu Zakona o održivom gospodarenju otpadom, sakupljanje, odvoz i odlaganje komunalnog otpada više ne pripada komunalnim djelatnostima te su se dogodile promjene među kojima je važno istaknuti veću razinu kontrole gospodarenja otpadom.¹⁷

Pod pravni okvir javne službe gospodarenja komunalnim otpadom pripada prvenstveno zakon, a nadalje pravilnici, uredbе, naputci, odluke, propisi i odluke Europske unije te međunarodne konvencije, ugovori i rezolucije. Prije svega, najopsežniji i najvažniji za javnu službu gospodarenja komunalnim otpadom je Zakon o gospodarenju otpadom. Neki od podzakonskih akata koji su važni za javnu službu gospodarenja otpadom su Pravilnik o mjerilima, postupku i načinu određivanja iznosa naknade vlasnicima nekretnina i jedinicama lokalne samouprave, Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima, Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom, Pravilnik o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom, Pravilnik o gospodarenju otpadom iz rudarske industrije, Pravilnik o gospodarenju otpadom, Pravilnik o odlagalištima otpada, Pravilnik o ukidanju statusa otpada, Pravilnik o gospodarenju posebnim kategorijama otpada, Pravilnik o spaljivanju i suspaljivanju otpada te Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži, plastičnim proizvodima za jednokratnu uporabu i ribolovnom alatu koji sadržava plastiku.¹⁸

Uredbe koje su važne za javnu službu gospodarenja otpadom su Uredba o graničnim prijelazima na području Republike Hrvatske preko kojih je dopušten uvoz otpada u Europsku uniju i izvoz otpada iz Europske unije, Uredba o gospodarenju otpadom ambalažom, Uredba o

¹⁴ Zakon o gospodarenju otpadom, Narodne novine, br. 84/21, 142/23, čl. 4.

¹⁵ Škarica, M., *Javne usluge u sustavu gospodarenja komunalnim otpadom u Hrvatskoj: europski standardi i lokalna prilagodba*, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2021., str. 73.

¹⁶ Ibid., str. 80.

¹⁷ Ibid., str. 82.

¹⁸ Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, web stranica: <https://mingor.gov.hr/o-ministarstvu-1065/djelokrug/uprava-za-procjenu-utjecaja-na-okolis-i-odrzivo-gospodarenje-otpadom-1271/zakoni-i-propisi-7637/zakoni-i-propisi-iz-podrucja-gospodarenja-otpadom/7593>

gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima, Uredba o gospodarenju otpadnim vozilima te Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom. Nakon toga, postoje dva naputka koja su važna za javnu službu gospodarenje otpadom, a to su Naputak o financijskom jamstvu i Naputak o glomaznom otpadu. Također važno je nabrojati odluke koje su utjecale na javnu službu gospodarenja otpadom, a neke od njih su Odluka o zatvaranju odlagališta kojih je nekoliko, Odluka o izmjenama naknada u sustavima gospodarenja otpadnim vozilima i otpadnim gumama, Odluka o područjima sakupljanja neopasne otpadne ambalaže i Odluka o izmjeni naknade u sustavu gospodarenja otpadnim uljima. Važne međunarodne konvencije, ugovori i rezolucije za javnu službu gospodarenja otpadom su Konvencija o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovu odlaganju, *Admission od the Republic of Croatia to membership in the United Nations, Minamata Convention on Mercury, Stockholm Convention on persistent of organic pollutants te Hong Kong International Convention for the Safe and Environmentally Sound Recycling of Ships* kao i mnogi propisi i odluke Europske unije.¹⁹

Nacionalna strategija koja je donesena u Republici Hrvatskoj vezano za gospodarenje otpadom je Strategija gospodarenja otpadom te na temelju strategije Plan gospodarenja otpadom za razdoblje od 2005. do 2015. godine, a kasnije i Plan gospodarenja otpadom za razdoblje od 2017. do 2022. godine.²⁰ Na cijeli sustav gospodarenja otpadom utjecale su uredbe i direktive Europske unije te pod tim utjecajima se formirao Zakon o gospodarenju otpadom koji je na snazi u Republici Hrvatskoj. Zakonom o gospodarenju otpadom „propisuju se mjere u svrhu zaštite okoliša i ljudskog zdravlja sprječavanjem ili smanjenjem nastanka otpada, smanjenjem negativnih učinaka nastanka otpada te gospodarenja otpadom, smanjenjem ukupnih učinaka uporabe sirovina i poboljšanjem učinkovitosti uporabe sirovina te povećanjem recikliranja i ponovnog korištenja reciklata, što je nužno za prelazak na kružno gospodarstvo i osiguranje dugoročne konkurentnosti Republike Hrvatske i Europske unije“.²¹

Jedinice lokalne samouprave imaju obvezu provoditi Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske kao i vlastiti plan gospodarenja otpadom, zaustavljati odbacivanje otpada i uklanjati na takav način odbačen otpad, organizirati obrazovno-informativne aktivnosti vezane za gospodarenja otpada i slično.²²

¹⁹ Ibid.

²⁰ Škarica, M., *op. cit.* u bilj. 16, str. 81.

²¹ Zakon o gospodarenju otpada NN 84/21, 142/23, čl. 1

²² Škarica, M., *op. cit.* u bilj. 16, str. 84.

5. Javna usluga sakupljanja komunalnog otpada

Javna usluga sakupljanja komunalnog otpada pripada pod javne službe i na razvoj usluge utječu suvremeni trendovi razvoja javnih službi, također pripada pod lokalne javne službe na što je znatno utjecala decentralizacija. Javna usluga sakupljanja komunalnog otpada dio je sustava gospodarenja otpadom te djeluje u okvirima strategije i plana gospodarenja otpadom. Javna usluga sakupljanja komunalnog otpada provodi se u jedinicama lokalne samouprave i vrlo je važno da se provodi dovoljno kvalitetno. Pod utjecajem suvremenih trendova razvoja javnih službi, naročito pod utjecajem trenda privatizacije dolazi do jačanja tržišnih načela u jedinicama lokalne samouprave te taj utjecaj djeluje na gospodarenje komunalnim otpadom, konkretno na uslugu sakupljanja komunalnog otpada. Jedinice lokalne samouprave odlučuju se na prepuštanje usluge sakupljanja komunalnog otpada privatnim subjektima na temelju koncesije kako bi si financijski olakšale, odnosno povjeravaju obavljanje javne usluge privatnim subjektima jer nemaju dovoljno financijskih sredstava kako bi kvalitetno pružale uslugu te na taj način rasterećuju vlastiti proračun. Nadalje još jedan od razloga zašto jedinice lokalne samouprave povjeravaju obavljanje javne usluge, u ovom slučaju usluge sakupljanja komunalnog otpada je kvalitetnije pružanje usluge od strane privatnih subjekata.²³

Javna usluga sakupljanja komunalnog otpada podrazumijeva prikupljanje komunalnog otpada na području pružanja javne usluge putem spremnika od pojedinog korisnika i prijevoz i predaju tog otpada ovlaštenoj osobi za obradu takvog otpada. Postoji nekoliko usluga koje su unutar usluge sakupljanja komunalnog otpada, a to su usluga prikupljanja na lokaciji obračunskog mjesta korisnika usluge, usluga preuzimanja otpada u reciklažnom dvorištu te usluga prijevoza i predaje otpada ovlaštenoj osobi. Na lokaciji obračunskog mjesta korisnika usluge prikuplja se miješani komunalni otpad, biootpad, reciklabilni komunalni otpad i glomazni otpad jednom u godini. Jedinice lokalne samouprave imaju obvezu osigurati kvalitetno i ekonomski učinkovito obavljanje javne usluge sakupljanja komunalnog otpada, u skladu s načelima održivog razvoja i zaštite okoliša uz što manje troškove.²⁴

Prema Zakonu o gospodarenju otpadom, usluga sakupljanja komunalnog otpada financira se iz sredstava prikupljenih naplatom cijene javne usluge i ugovorne kazne te iz proračuna jedinica lokalne samouprave. Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o načinu

²³ Đerđa, D., *Ugovor o koncesiji*, Institut za javnu upravu, Zagreb, 2006., str. 86.

²⁴ Čl. 64. Zakona o gospodarenju otpadom

pružanja usluge sakupljanja komunalnog otpada koja sadrži kriterije obračuna količine miješanog komunalnog otpada, veličine i druga bitna svojstva spremnika za sakupljanje otpada, najmanju učestalost odvoza prema područjima, područje pružanja usluge sakupljanja komunalnog otpada, obračunska razdoblja tijekom godine, iznos cijene obvezne minimalne usluge sakupljanja komunalnog otpada uz obrazloženje načina na koji je određena, odredbe o načinu podnošenja prigovora i postupanja po prigovoru, odredbe o načinu pojedinačnog korištenja usluge i odredbe o načinu korištenja zajedničkog spremnika, odredbe o dokazu izvršenja usluge za pojedinog korisnika usluge, odredbe o ugovornoj kazni te opće uvjete ugovora s korisnicima. Zatim odluka o načinu pružanja usluge sakupljanja komunalnog otpada može sadržavati i dodatne odredbe poput kriterija za određivanje korisnika usluge u čije ime jedinica lokalne samouprave preuzima obvezu sufinanciranja cijene javne usluge, kriterije za umanjenje cijene usluge, odredbe o količini glomaznog otpada koji se preuzima u okviru usluge sakupljanja komunalnog otpada i slično. Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave ima obvezu dostaviti odluku o načinu pružanja usluge sakupljanja komunalnog otpada nadležnom ministarstvu, objaviti odluku u službenom glasilu te na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave u roku od 15 dana od dana donošenja odluke.²⁵

Prema Zakonu o gospodarenju otpadom, davatelj usluge sakupljanja komunalnog otpada može biti trgovačko društvo, koje osniva jedna ili više jedinica lokalne samouprave, na temelju odluke o dodjeli obavljanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada te fizička ili pravna osoba na temelju odluke o koncesiji. Koncesija za uslugu sakupljanja komunalnog otpada daje se najviše na rok do deset godina. Obveze davatelja usluge sakupljanja komunalnog otpada su sljedeće: gospodariti s odvojeno sakupljenim otpadom na način koji je propisan i u skladu s pravilima, obavljati uslugu sakupljanja komunalnog otpada prema Zakonu o gospodarenju otpadom i Odluci o načinu pružanja javne usluge, uredno rješavati sve troškove vezane za gospodarenje otpadom, omogućiti korisniku usluge sakupljanja komunalnog otpada spremnike za primopredaju komunalnog otpada, preuzeti sadržaj spremnika od korisnika usluge u skladu s pravilima o odvojenom sakupljanju otpada, osigurati uvjete za pojedinačno korištenje usluge sakupljanja komunalnog otpada, voditi evidenciju o preuzetom komunalnom otpadu (digitalna evidencija), sigurno, redovito i kvalitetno obavljanje usluge sakupljanja komunalnog otpada, predati miješani komunalni otpad u centar za gospodarenje otpadom, predati reciklabilni komunalni otpad osobi koju odredi Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost te obračunati cijenu usluge sakupljanja komunalnog otpada na način propisan Zakonom o

²⁵ Ibid., čl. 65. i 66.

gospodarenju otpadom, Odlukom o načinu pružanja javne usluge i u skladu s Cjenikom usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada. Zatim davatelj usluge sakupljanja komunalnog otpada ima obvezu podnijeti Izvješće o radu predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave i dostaviti ga nadležnom ministarstvu koje se objavljuje na mrežnoj stranici ministarstva.²⁶

Korisnik usluge sakupljanja komunalnog otpada na području pružanja usluge je vlasnik nekretnine odnosno vlasnik posebnog dijela nekretnine i korisnik nekretnine odnosno posebnog dijela nekretnine kada je vlasnik nekretnine odnosno posebnog dijela nekretnine obvezu plaćanja ugovorom prenio na tog korisnika i o tome obavijestio davatelja usluge ili stvarni korisnik nekretnine. Korisnici usluge sakupljanja komunalnog otpada svrstavaju se u kategorije: korisnika kućanstva i korisnika koji nije kućanstvo (drugi izvori komunalnog otpada, npr. fizičke osobe koje pružaju ugostiteljske usluge). Obveze korisnika usluge sakupljanja komunalnog otpada su sljedeće: proizvedeni komunalni otpad predati putem zaduženog spremnika, omogućiti davatelju usluge pristup spremniku, postupati s otpadom na način koji ne dovodi u opasnost ljudsko zdravlje i ne uzrokuje pojavu neugode drugoj osobi zbog mirisa otpada zbog rasipanja otpada, odgovarati za postupanje s otpadom, platiti iznos cijene usluge te predati otpad u skladu s pravilima odvojenog prikupljanja otpada.²⁷

Cjenik usluge sakupljanja komunalnog otpada je opći akt koji donosi davatelj usluge. Davatelj usluge sakupljanja komunalnog otpada ima obvezu provesti savjetovanje o prijedlogu cjenika ili o prijedlogu ugovora o koncesiji te prije same primjene cjenika zatražiti suglasnost izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave na koju se cjenik odnosi. Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave ima obvezu provjeriti je li prijedlog cjenika u skladu sa Zakonom o gospodarenju otpadom i potiču li predložene cijene korisnika usluge na odvojeno sakupljanje komunalnog otpada, odnosno da korisnik odvojeno prikuplja biootpad, reciklabilni komunalni otpad, glomazni otpad, opasni komunalni otpad i miješani komunalni otpad. Traženu suglasnost i očitovanje od prijedlogu cjenika od izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave, davatelj usluge sakupljanja komunalnog otpada ima obvezu objaviti na službenom glasniku jedinice lokalne samouprave i na svojoj službenoj stranici, obavijestiti korisnika usluge te cjenik dostaviti nadležnom ministarstvu.²⁸

Javnu uslugu sakupljanja komunalnog otpada pružaju subjekti koji su zasebni od jedinice lokalne samouprave, a cijena se obračunava razmjerno količini proizvedenog otpada po

²⁶ Ibid., čl. 68. i 69.

²⁷ Ibid., čl. 70.

²⁸ Ibid., čl. 77.

načelima „onečišćivač plaća“ i „plati koliko baciš“.²⁹ Cijena usluge sakupljanja komunalnog otpada sastoji se od cijene za količinu predanog miješanog komunalnog otpada i cijene obvezne minimalne javne usluge. Pri obračunu cijene za količinu predanog komunalnog otpada uzima se u obzir jedinična cijena za pražnjenje volumena spremnika miješanog komunalnog otpada, broj pražnjenja spremnika miješanog komunalnog otpada i udio korisnika usluge u korištenju spremnika. Obvezna minimalna usluga sakupljanja komunalnog otpada je iznos koji se osigurava radi ekonomski održivog poslovanja, sigurnosti, redovitosti i kvalitete pružanja usluge. Obvezna minimalna usluga dio je cijene usluge sakupljanja komunalnog otpada i primjenjuje se na korisnike usluge razvrstanog u kategoriju korisnika kućanstvo i korisnike usluge razvrstanog u kategoriju korisnika koji nije kućanstvo.³⁰

Jedinice lokalne samouprave imaju obvezu omogućiti odvojeno prikupljanje otpadnog papira i kartona, stakla, metala, plastike, biootpada, drva, tekstila, ambalaže, električne i elektroničke opreme, baterija i akumulatora i glomaznog otpada tako što će omogućiti funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta te uslugu prijevoza glomaznog komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge. Prema Zakonu o gospodarenju otpadom, „kako bi se osigurala dostupnost usluge odvojenog sakupljanja opasnog komunalnog otpada i drugog komunalnog otpada, izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave odnosno Grada Zagreba dužno je: 1. na području jedinice lokalne samouprave u kojoj ima 3000 stanovnika ili manje, a u kojoj se ne nalazi reciklažno dvorište, osigurati dostupnost mobilnog reciklažnog dvorišta, 2. na području jedinice lokalne samouprave u kojoj ima više od 3000 stanovnika, osigurati najmanje jedno reciklažno dvorište ili mobilno reciklažno dvorište te još po jedno reciklažno dvorište na svakih idućih 25.000 stanovnika, 3. na području jedinice lokalne samouprave u kojoj ima više od 100.000 stanovnika, osigurati najmanje četiri reciklažna dvorišta te još po jedno na svakih idućih 30.000 stanovnika, 4. na području naselja u kojem se ne nalazi reciklažno dvorište i na području svakog mjesnog odbora Grada Zagreba, osigurati dostupnost mobilnog reciklažnog dvorišta najmanje jednom svakih devedeset dana“.³¹

²⁹ Škarica, M., *op. cit.* u bilj. 16, str. 83.

³⁰ Čl. 75. i 79. Zakona o gospodarenju otpadom

³¹ *Ibid.*, čl. 84.

6. Analiza usluge sakupljanja komunalnog otpada u svim jedinicama lokalne samouprave u 2022. godini

Na stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja objavljena su izvješća iz područja gospodarenja otpadom. Objavljena izvješća sadrže nekoliko područja, a to su opće teme gospodarenja otpadom poput ocjene gospodarenja otpadom, pregled podataka iz Registra dozvola za gospodarenje otpadom, prekogranični promet otpada, podaci o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada, statistike otpada, pregled rada Portala sprječavanja nastanka otpada, podaci o provedenim akcijama sakupljanja otpada u Republici Hrvatskoj. Nadalje, područja o komunalnom otpadu, odlagalištima i obvezama jedinica lokalne samouprave s podacima po godinama, kao i s podacima za posebne kategorije otpada.³²

U nastavku radu analizirano je izvješće o sakupljanju komunalnog otpada s podacima za sve jedinice lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj u 2022. godini te su podaci iz izvješća obrađeni u svrhu dobivanja rezultata i zaključaka potrebnih za ostvarivanje cilja i svrhe ovog rada. Dakle uspoređuje se kvaliteta usluge sakupljanja komunalnog otpada u jedinicama lokalne samouprave gdje se usluga obavlja od strane trgovačkog društva u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na temelju odluke o dodjeli obavljanja usluge i tamo gdje je usluga koncesionirana i gdje ju obavljaju privatni subjekti na temelju odluke o koncesiji. Kvaliteta usluge sakupljanja komunalnog otpada ogleda se u ukupnom broju prigovora i reklamacija za uslugu u jedinicama lokalne samouprave. Što je veći broj prigovora i reklamacija za uslugu sakupljanja komunalnog otpada, korisnici su nezadovoljniji i usluga se ne obavlja na dovoljno kvalitetnom nivou. Što je manji broj prigovora i reklamacija za uslugu sakupljanja komunalnog otpada, korisnici su zadovoljniji i usluga se obavlja kvalitetnije. Zatim treba uzeti u obzir da je broj prigovora i reklamacija provizoran podatak.

Javna usluga sakupljanja komunalnog otpada vrši se od strane trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na temelju odluke o dodjeli obavljanja javne usluge i od strane privatnih subjekata na temelju odluke o koncesiji. Od ukupno 556 jedinica lokalne samouprave, čak 455 jedinica lokalne samouprave obavljaju uslugu na temelju odluke o dodjeli obavljanja javne usluge putem trgovačkog društva u svom vlasništvu ili suvlasništvu, 99 jedinica lokalne samouprave na temelju odluke o koncesiji te za 2 jedinice lokalne samouprave nema podataka o načinu na koji obavljaju uslugu.

Tablica 1. Pravni temelj pružanja usluge sakupljanja komunalnog otpada

³² Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, web stranica: <https://www.haop.hr/hr/tematska-podrucja/otpad-registri-oneciscavanja-i-ostali-sektorski-pritisci/gospodarenje-otpadom-0>

Pravni temelj pružanja usluge sakupljanja komunalnog otpada	Jedinice lokalne samouprave
Odluka o dodjeli obavljanja javne usluge	81,83%
Odluka o koncesiji	17,81%
Nema podataka o pravnom temelju	0,36%

Izvor: autorica

6.1. Bjelovarsko-bilogorska županija

Broj jedinica lokalne samouprave u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji je 24, od kojih u 22 jedinice lokalne samouprave uslugu sakupljanja komunalnog otpada obavljaju trgovačka društva u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i u 2 jedinice lokalne samouprave uslugu obavljaju privatni subjekti na temelju koncesije. U Bjelovarsko-bilogorskoj županiji uslugu sakupljanja komunalnog otpada koristi ukupno 39.392 korisnika, od kojih 38.241 korisnika uslugu koriste od trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i 1.151 korisnika uslugu koriste od privatnih subjekata na temelju koncesije. Prigovora i reklamacija za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji ima ukupno 19, od kojih je 17 kada se usluga pruža od strane trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i 2 kada se usluga pruža od strane privatnih subjekata na temelju koncesije.

Tablica 2. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji

	Odluka o dodjeli obavljanja javne usluge	Odluka o koncesiji
Jedinice lokalne samouprave – 24	22 (91,67%)	2 (8,33%)
Broj korisnika - 39.392	38.241	1.151
Prigovori i reklamacije – 19 (0,05%)	17 (0,04%)	2 (0,17%)

Izvor: autorica

6.2. Brodsko-posavska županija

Broj jedinica lokalne samouprave u Brodsko-posavskoj županiji je 29, od kojih je u 12 jedinica lokalne samouprave uslugu sakupljanja komunalnog otpada obavljaju trgovačka društva u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i u 17 jedinica lokalne samouprave uslugu obavljaju privatni subjekti na temelju koncesije. U Brodsko-posavskoj županiji uslugu sakupljanja komunalnog otpada koristi ukupno 46.245 korisnika, od kojih 32.812 korisnika uslugu koriste

od trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i 13.433 korisnika uslugu koriste od privatnih subjekata na temelju koncesije. Prigovora i reklamacija za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Brodsko-posavskoj županiji ima ukupno 8, od kojih je 7 kada se usluga pruža od strane trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i 1 kada se usluga pruža od strane privatnih subjekata na temelju koncesije.

Tablica 3. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Brodsko-posavskoj županiji

	Odluka o dodjeli obavljanja javne usluge	Odluka o koncesiji
Jedinice lokalne samouprave - 29	12 (41,38%)	17 (58,62%)
Broj korisnika – 46.245	32.812	13.433
Prigovori i reklamacije – 8 (0,02%)	7 (0,02%)	1 (0,01%)

Izvor: autorica

6.3. Dubrovačko-neretvanska županija

Broj jedinica lokalne samouprave u Dubrovačko-neretvanskoj županiji je 23, od kojih u 21 jedinici lokalne samouprave uslugu sakupljanja komunalnog otpada obavljaju trgovačka društva u vlasništvu jedinica lokalne samouprave, u 1 jedinici lokalne samouprave uslugu obavljaju privatni subjekti na temelju koncesije i u 1 jedinici lokalne samouprave nije prikazan pravni temelj pružanja usluge. U Dubrovačko-neretvanskoj županiji uslugu sakupljanja komunalnog otpada koristi ukupno 63.316 korisnika, od kojih 62.895 korisnika uslugu koriste od trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave, 421 korisnika uslugu koriste od privatnih subjekata na temelju koncesije i za 1.999 korisnika nije prikazan pravni temelj pružanja usluge. Prigovora i reklamacija za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Dubrovačko-neretvanskoj županiji ima ukupno 2.712, od kojih je 2.692 kada se usluga pruža od strane trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave, nema prigovora i reklamacija kada se usluga pruža od strane privatnih subjekata na temelju koncesije i 20 od strane u kojoj nije prikazano tko je pružatelj usluge.

Tablica 4. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Dubrovačko-neretvanskoj županiji

	Odluka o dodjeli obavljanja javne usluge	Odluka o koncesiji	Nema podataka o pravnom temelju
Jedinice lokalne samouprave – 23	21 (91,30%)	1 (4,35%)	1 (4,35%)

Broj korisnika – 65.315	62.895	421	1.999
Prigovori i reklamacije – 2.712 (4,15%)	2.692 (4,28%)	0 (0,00%)	20 (1,00%)

Izvor: autorica

6.4. Istarska županija

Broj jedinica lokalne samouprave u Istarskoj županiji je 41, od kojih sve jedinice lokalne samouprave uslugu sakupljanja komunalnog otpada obavljaju trgovačka društva u vlasništvu jedinica lokalne samouprave, dok uslugu uopće ne obavljaju privatni subjekti na temelju koncesije. U Istarskoj županiji uslugu sakupljanja komunalnog otpada koristi ukupno 129.575 korisnika, od kojih svi korisnici uslugu koriste od trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave. Prigovora i reklamacija za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Istarskoj županiji ima ukupno 2.975, od kojih su svi kada se usluga pruža od strane trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave.

Tablica 5. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Istarskoj županiji

	Odluka o dodjeli obavljanja javne usluge	Odluka o koncesiji
Jedinice lokalne samouprave - 41	41 (100,00%)	/
Broj korisnika – 129.575	129.575	/
Prigovori i reklamacije – 2.975 (2,30%)	2.975 (2,30%)	/

Izvor: autorica

6.5. Karlovačka županija

Broj jedinica lokalne samouprave u Karlovačkoj županiji je 19, od kojih u 14 jedinica lokalne samouprave uslugu sakupljanja komunalnog otpada obavljaju trgovačka društva u vlasništvu jedinica lokalne samouprave, u 4 jedinice lokalne samouprave uslugu obavljaju privatni subjekti na temelju koncesije te u 1 jedinici lokalne samouprave nije prikazan pravni temelj pružanja usluge. U Karlovačkoj županiji uslugu sakupljanja komunalnog otpada koristi ukupno 48.466 korisnika, od kojih 43.258 korisnika uslugu koriste od trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave, 4.108 korisnika uslugu koriste od privatnih subjekata na temelju koncesije i za 1.100 korisnika nije prikazan pravni temelj pružanja usluge. Prigovora i reklamacija za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Karlovačkoj županiji ima ukupno 1.046, od kojih je 989 kada se usluga pruža od strane trgovačkih društava u vlasništvu jedinica

lokalne samouprave, 51 kada se usluga pruža od privatnih subjekata na temelju koncesije i 6 od strane u kojoj nije prikazano tko je pružatelj usluge.

Tablica 6. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Karlovačkoj županiji

	Odluka o dodjeli obavljanja javne usluge	Odluka o koncesiji	Nema podataka o pravnom temelju
Jedinica lokalne samouprave - 19	14 (73,69%)	4 (21,05%)	1 (5,26%)
Broj korisnika – 48.466	43.258	4.108	1.100
Prigovori i reklamacije – 1.046 (2,16%)	989 (2,29%)	51 (1,24%)	6 (0,55%)

Izvor: autorica

6.6. Koprivničko-križevačka županija

Broj jedinica lokalne samouprave u Koprivničko-križevačkoj županiji je 28, od kojih u 27 jedinica lokalne samouprave uslugu sakupljanja komunalnog otpada obavljaju trgovačka društva u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i u 1 jedinici lokalne samouprave uslugu obavljaju privatni subjekti na temelju koncesije. U Koprivničko-križevačkoj županiji uslugu sakupljanja komunalnog otpada koristi ukupno 37.308 korisnika, od kojih 36.585 korisnika uslugu koriste od trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i 723 korisnika uslugu koriste od privatnih subjekata na temelju koncesija. Prigovora i reklamacija za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Koprivničko-križevačkoj županiji ima ukupno 42, od kojih je 41 kada se usluga pruža od strane trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i 1 kada se usluga pruža od strane privatnih subjekata na temelju koncesije.

Tablica 7. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Koprivničkoj županiji

	Odluka o dodjeli obavljanja javne usluge	Odluka o koncesiji
Jedinice lokalne samouprave - 28	27 (96,43%)	1 (3,57%)
Broj korisnika – 37.308	36.585	723
Prigovori i reklamacije – 42 (0,11%)	41 (0,11%)	1 (0,14%)

Izvor: autorica

6.7. Krapinsko-zagorska županija

Broj jedinica lokalne samouprave u Krapinsko-zagorskoj županiji je 32, od kojih u 23 jedinice lokalne samouprave uslugu sakupljanja komunalnog otpada obavljaju trgovačka društva u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i u 9 jedinica lokalne samouprave uslugu obavljaju privatni subjekti na temelju koncesije. U Krapinsko-zagorskoj županiji uslugu sakupljanja komunalnog otpada koristi ukupno 40.637 korisnika, od kojih 28.271 korisnika uslugu koriste od trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i 12.366 korisnika uslugu koriste od privatnih subjekata na temelju koncesije. Prigovora i reklamacija za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Krapinsko-zagorskoj županiji ima ukupno 910, od kojih je 680 kada se usluga pruža od strane trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i 230 kada se usluga pruža od privatnih subjekata na temelju koncesije.

Tablica 8. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Krapinsko-zagorskoj županiji

	Odluka o dodjeli obavljanja javne usluge	Odluka o koncesiji
Jedinice lokalne samouprave - 32	23 (71,87%)	9 (28,13%)
Broj korisnika – 40.637	28.271	12.366
Prigovori i reklamacije – 910 (2,24%)	680 (2,41%)	230 (1,86%)

Izvor: autorica

6.8. Ličko-senjska županija

Broj jedinica lokalne samouprave u Ličko-senjskoj županiji je 11, od kojih sve jedinice lokalne samouprave uslugu sakupljanja komunalnog otpada obavljaju trgovačka društva u vlasništvu jedinica lokalne samouprave, dok uslugu uopće ne obavljaju privatni subjekti na temelju koncesije. U Ličko-senjskoj županiji uslugu sakupljanja komunalnog otpada koristi ukupno 28.849 korisnika, od kojih svi korisnici uslugu koriste od trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave. Prigovora i reklamacija za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Ličko-senjskoj županiji ima ukupno 56, od kojih su svi kada se usluga pruža od strane trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave.

Tablica 9. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Ličko-senjskoj županiji

	Odluka o dodjeli obavljanja javne usluge	Odluka o koncesiji
--	---	---------------------------

Jedinice lokalne samouprave - 11	11 (100,00%)	/
Broj korisnika – 28.849	28.849	/
Prigovori i reklamacije – 56 (0,19%)	56 (0,19%)	/

Izvor: autorica

6.9. Međimurska županija

Broj jedinica lokalne samouprave u Međimurskoj županiji je 25, od kojih u 23 jedinice lokalne samouprave uslugu sakupljanja komunalnog otpada obavljaju trgovačka društva u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i u 2 jedinice lokalne samouprave uslugu obavljaju privatni subjekti na temelju koncesije. U Međimurskoj županiji uslugu sakupljanja komunalnog otpada koristi ukupno 37.220, od kojih 34.989 korisnika uslugu koriste od trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i 2.231 korisnika uslugu koriste od privatnih subjekata na temelju koncesije. Prigovora i reklamacija za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Međimurskoj županiji ima ukupno 15, od kojih je 9 kada se usluga pruža od strane trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i 6 kada se usluga pruža od strane privatnih subjekata na temelju koncesije.

Tablica 10. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Međimurskoj županiji

	Odluka o dodjeli obavljanja javne usluge	Odluka o koncesiji
Jedinice lokalne samouprave - 25	23 (92,00%)	2 (8,00%)
Broj korisnika – 37.220	34.989	2.231
Prigovori i reklamacije – 15 (0,04%)	9 (0,03%)	6 (0,27%)

Izvor: autorica

6.10. Osječko-baranjska županija

Broj jedinica lokalne samouprave u Osječko-baranjskoj županiji je 42, od kojih u 32 jedinici lokalne samouprave uslugu sakupljanja komunalnog otpada obavljaju trgovačka društva u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i u 10 jedinica lokalne samouprave uslugu obavljaju privatni subjekti na temelju koncesije. U Osječko-baranjskoj županiji uslugu sakupljanja komunalnog otpada koristi ukupno 115.059 korisnika, od kojih 108.853 korisnika uslugu koriste od trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i 6.206 korisnika uslugu koriste od privatnih subjekata na temelju koncesije. Prigovora i reklamacija za uslugu

sakupljanja komunalnog otpada u Osječko-baranjskoj županiji ima ukupno 230, od kojih je 209 kada se usluga pruža od strane trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i 21 kada se usluga pruža od strane privatnih subjekata na temelju koncesije.

Tablica 11. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Osječko-baranjskoj županiji

	Odluka o dodjeli obavljanja javne usluge	Odluka o koncesiji
Jedinice lokalne samouprave - 42	32 (76,19%)	10 (23,81%)
Broj korisnika – 115.059	108.853	6.206
Prigovori i reklamacije – 230 (0,20%)	209 (0,19%)	21 (0,34%)

Izvor: autorica

6.11. Požeško-slavonska županija

Broj jedinica lokalne samouprave u Požeško-slavonskoj županiji je 10, od kojih sve jedinice lokalne samouprave uslugu sakupljanja komunalnog otpada obavljaju trgovačka društva u vlasništvu jedinica lokalne samouprave, dok uslugu uopće ne obavljaju privatni subjekti na temelju koncesije. U Požeško-slavonskoj županiji uslugu sakupljanja komunalnog otpada koristi ukupno 25.174 korisnika, od kojih svi korisnici uslugu koriste od trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave. Prigovora i reklamacija za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Požeško-slavonskoj županiji ima ukupno 13, od kojih su svi kada se usluga pruža od strane trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave.

Tablica 12. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Požeško-slavonskoj županiji

	Odluka o dodjeli obavljanja javne usluge	Odluka o koncesiji
Jedinice lokalne samouprave - 10	10 (100,00%)	/
Broj korisnika – 25.174	25.174	/
Prigovori i reklamacije – 13 (0,05%)	13 (0,05%)	/

Izvor: autorica

6.12. Primorsko-goranska županija

Broj jedinica lokalne samouprave u Primorsko-goranskoj županiji je 37, od kojih u svim jedinicama lokalne samouprave uslugu sakupljanja komunalnog otpada obavljaju trgovačka

društva u vlasništvu jedinica lokalne samouprave, dok uslugu uopće ne obavljaju privatni subjekti na temelju koncesije. U Primorsko-goranskoj županiji uslugu sakupljanja komunalnog otpada koristi ukupno 179.698 korisnika, od kojih svi korisnici uslugu koriste od trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave. Prigovora i reklamacija za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Primorsko-goranskoj županiji ima ukupno 1.907, od kojih su svi kada se usluga pruža od strane trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave.

Tablica 13. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Primorsko-goranskoj županiji

	Odluka o dodjeli obavljanja javne usluge	Odluka o koncesiji
Jedinice lokalne samouprave - 37	37 (100,00%)	/
Broj korisnika – 179.698	179.698	/
Prigovori i reklamacije – 1.907 (1,06%)	1.907 (1,06%)	/

Izvor: autorica

6.13. Sisačko-moslavačka županija

Broj jedinica lokalne samouprave u Sisačko-moslavačkoj županiji je 20, od kojih u 18 jedinica lokalne samouprave uslugu sakupljanja komunalnog otpada obavljaju trgovačka društva u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i u 2 jedinice lokalne samouprave uslugu obavljaju privatni subjekti na temelju koncesije. U Sisačko-moslavačkoj županiji uslugu sakupljanja komunalnog otpada koristi ukupno 56.788 korisnika, od kojih 55.679 korisnika uslugu koriste od trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i 1.109 korisnika uslugu koriste od privatnih subjekata na temelju koncesije. Prigovora i reklamacija za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Sisačko-moslavačkoj županiji ima ukupno 167, od kojih je 165 kada se usluga pruža od strane trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i 2 kada se usluga pruža od strane privatnih subjekata na temelju koncesije.

Tablica 14. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Sisačko-moslavačkoj županiji

	Odluka o dodjeli obavljanja javne usluge	Odluka o koncesiji
Jedinice lokalne samouprave - 20	18 (90,00%)	2 (10,00%)
Broj korisnika – 56.788	55.679	1.109

Prigovori i reklamacije – 167 (0,29%)	165 (0,30%)	2 (0,18%)
--	-------------	-----------

Izvor: autorica

6.14. Splitsko-dalmatinska županija

Broj jedinica lokalne samouprave u Splitsko-dalmatinskoj županiji je 49, od kojih u 47 jedinica lokalne samouprave uslugu sakupljanja komunalnog otpada obavljaju trgovačka društva u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i u 2 jedinice lokalne samouprave uslugu obavljaju privatni subjekti na temelju koncesije. U Splitsko-dalmatinskoj županiji uslugu sakupljanja komunalnog otpada koristi ukupno 211.449 korisnika, od kojih 206.461 korisnika uslugu koriste od trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i 4.988 korisnika uslugu koriste od privatnih subjekata na temelju koncesije. Prigovora i reklamacija za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Splitsko-dalmatinskoj županiji ima ukupno 2.411, od kojih je 2.391 kada se usluga pruža od strane trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i 20 kada se usluga pruža od strane privatnih subjekata na temelju koncesije.

Tablica 15. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Splitsko-dalmatinskoj županiji

	Odluka o dodjeli obavljanja javne usluge	Odluka o koncesiji
Jedinice lokalne samouprave - 49	47 (95,92%)	2 (4,08%)
Broj korisnika – 211.449	206.461	4.988
Prigovori i reklamacije – 2.411 (1,14%)	2.391 (1,16%)	20 (0,40%)

Izvor: autorica

6.15. Šibensko-kninska županija

Broj jedinica lokalne samouprave u Šibensko-kninskoj županiji je 21, od kojih u 19 jedinica lokalne samouprave uslugu sakupljanja komunalnog otpada obavljaju trgovačka društva u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i u 2 jedinice lokalne samouprave uslugu obavljaju privatni subjekti na temelju koncesije. U Šibensko-kninskoj županiji uslugu sakupljanja komunalnog otpada koristi ukupno 66.654 korisnika, od kojih svi korisnici uslugu koriste od trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i niti jedan korisnik uslugu koriste od privatnih subjekata na temelju koncesije. Prigovora i reklamacija za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Šibensko-kninskoj županiji ima ukupno 262, od kojih su svi kada se usluga koristi od strane trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave.

Tablica 16. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Šibensko-kninskoj županiji

	Odluka o dodjeli obavljanja javne usluge	Odluka o koncesiji
Jedinice lokalne samouprave - 21	19 (90,48%)	2 (9,52%)
Broj korisnika – 66.654	66.654	0
Prigovori i reklamacije – 262 (0,39%)	262 (0,39%)	0 (0,00%)

Izvor: autorica

6.16. Varaždinska županija

Broj jedinica lokalne samouprave u Varaždinskoj županiji je 29, od kojih u 27 jedinica lokalne samouprave uslugu sakupljanja komunalnog otpada obavljaju trgovačka društva u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i 2 jedinice lokalne samouprave uslugu obavljaju privatni subjekti na temelju koncesije. U Varaždinskoj županiji uslugu sakupljanja komunalnog otpada koristi ukupno 55.123 korisnika, od kojih 54.325 korisnika uslugu koriste od trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i 798 korisnika uslugu koriste od privatnih subjekata na temelju koncesije. Prigovora i reklamacija za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Varaždinskoj županiji ima ukupno 409, od kojih je 408 kada se usluga pruža od strane trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i 1 kada se usluga pruža od privatnih subjekata na temelju koncesije.

Tablica 17. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Varaždinskoj županiji

	Odluka o dodjeli obavljanja javne usluge	Odluka o koncesiji
Jedinice lokalne samouprave - 29	27 (93,10%)	2 (6,90%)
Broj korisnika – 55.123	54.325	798
Prigovori i reklamacije – 409 (0,74%)	408 (0,75%)	1 (0,13%)

Izvor: autorica

6.17. Virovitičko-podravska županija

Broj jedinica lokalne samouprave u Virovitičko-podravskoj županiji je 16, od kojih u 10 jedinica lokalne samouprave uslugu sakupljanja komunalnog otpada obavljaju trgovačka društva u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i u 6 jedinica lokalne samouprave uslugu

obavljaju privatni subjekti na temelju koncesije. U Virovitičko-podravskoj županiji uslugu sakupljanja komunalnog otpada koristi 33.423 korisnika, od kojih 30.399 korisnika uslugu koriste od trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i 3.024 korisnika uslugu koriste od privatnih subjekata na temelju koncesije. Prigovora i reklamacija za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Virovitičko-podravskoj županiji ima ukupno 13, od kojih je 9 kada se usluga pruža od strane trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i 4 kada se usluga pruža od strane privatnih subjekata na temelju koncesija.

Tablica 18. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Virovitičko-podravskoj županiji

	Odluka o dodjeli obavljanja javne usluge	Odluka o koncesiji
Jedinice lokalne samouprave - 16	10 (62,50%)	6 (37,50%)
Broj korisnika – 33.423	30.399	3.024
Prigovori i reklamacije – 13 (0,04%)	9 (0,03%)	4 (0,13%)

Izvor: autorica

6.18. Vukovarsko-srijemska županija

Broj jedinica lokalne samouprave u Vukovarsko-srijemskoj županiji je 30, od kojih u 10 jedinica lokalne samouprave uslugu sakupljanja komunalnog otpada obavljaju trgovačka društva u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i u 20 jedinica lokalne samouprave uslugu obavljaju privatni subjekti na temelju koncesije. U Vukovarsko-srijemskoj županiji uslugu sakupljanja komunalnog otpada koristi ukupno 57.816 korisnika, od kojih 29.248 korisnika uslugu koriste od trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i 28.568 korisnika uslugu koriste od privatnih subjekata na temelju koncesije. Prigovora i reklamacija za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Vukovarsko-srijemskoj županiji ima ukupno 1.007, od kojih je 35 kada se usluga pruža od strane trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i 972 kada se usluga pruža od strane privatnih subjekata na temelju koncesija.

Tablica 19. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Vukovarsko-srijemskoj županiji

	Odluka o dodjeli obavljanja javne usluge	Odluka o koncesiji
Jedinice lokalne samouprave - 30	10 (33,33%)	20 (66,67%)

Broj korisnika – 57.816	29.248	28.568
Prigovori i reklamacije – 1.007 (1,74%)	35 (0,12%)	972 (3,40%)

Izvor: autorica

6.19. Zadarska županija

Broj jedinica lokalne samouprave u Zadarskoj županiji je 34, od kojih u 30 jedinica lokalne samouprave uslugu sakupljanja komunalnog otpada obavljaju trgovačka društva u vlasništvu jedinica lokalne samouprave te u 4 jedinice lokalne samouprave uslugu obavljaju privatni subjekti na temelju koncesije. U Zadarskoj županiji uslugu sakupljanja komunalnog otpada koristi ukupno 119.833 korisnika, od kojih 113.695 uslugu koriste od trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i 6.138 korisnika uslugu koriste od privatnih subjekata na temelju koncesije. Prigovori i reklamacija za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Zadarskoj županiji ima ukupno 6.239, od kojih je 6.223 kada se usluga pruža od strane trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i 19 kada se usluga pruža od strane privatnih subjekata na temelju koncesije.

Tablica 20. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Zadarskoj županiji

	Odluka o dodjeli obavljanja javne usluge	Odluka o koncesiji
Jedinice lokalne samouprave - 34	30 (88,24%)	4 (11,76%)
Broj korisnika - 119.833	113.695	6.138
Prigovori i reklamacije – 6.239 (5,21%)	6.223 (5,47%)	19 (0,31%)

Izvor: autorica

6.20. Zagrebačka županija

Broj jedinica lokalne samouprave u Zagrebačkoj županiji je 35, od kojih u 20 jedinica lokalne samouprave uslugu sakupljanja komunalnog otpada obavljaju trgovačka društva u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i u 15 jedinica lokalne samouprave uslugu obavljaju privatni subjekti na temelju koncesije. U Zagrebačkoj županiji uslugu sakupljanja komunalnog otpada koristi ukupno 122.669 korisnika, od kojih 92.575 korisnika uslugu koriste od trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i 30.094 korisnika uslugu koriste od privatnih subjekata na temelju koncesije. Prigovora i reklamacija za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Zagrebačkoj županiji ima ukupno 1.282, od kojih je 964 kada se usluga

pruža od strane trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave i 318 kada se usluga pruža od strane privatnih subjekata na temelju koncesije.

Tablica 21. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Zagrebačkoj županiji

	Odluka o dodjeli obavljanja javne usluge	Odluka o koncesiji
Jedinice lokalne samouprave - 35	20 (57,14%)	15 (42,86%)
Broj korisnika – 122.669	92.575	30.094
Prigovori i reklamacije – 1.282 (1,05%)	964 (1,04%)	318 (1,06%)

Izvor: autorica

6.21. Grad Zagreb

Broj jedinica lokalne samouprave u Gradu Zagrebu je 1, od kojih uslugu sakupljanja komunalnog otpada obavljaju trgovačka društva u vlasništvu jedinica lokalne samouprave, dok uslugu uopće ne obavljaju privatni subjekti na temelju koncesije. U Gradu Zagrebu uslugu sakupljanja komunalnog otpada koristi ukupno 397.767 korisnika, od kojih svi korisnici uslugu koriste od trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave. Prigovora i reklamacija za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Gradu Zagrebu ima ukupno 32.308, od kojih su svi kada se usluga pruža od trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na temelju koncesije.

Tablica 22. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Gradu Zagrebu

	Odluka o dodjeli obavljanja javne usluge	Odluka o koncesiji
Jedinice lokalne samouprave - 1	1 (100,00%)	/
Broj korisnika – 397.767	397.767	/
Prigovori i reklamacije – 32.308 (8,12%)	32.308 (8,12%)	/

Izvor: autorica

6.22. Ukupni rezultati za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u svim jedinicama lokalne samouprave

U jedinicama lokalne samouprave uslugu sakupljanja komunalnog otpada koristi ukupno 1.914.460 korisnika, od kojih 1.796.003 korisnika uslugu koriste od trgovačkih društava u

vlasništvu jedinica lokalne samouprave, 115.358 korisnika koriste uslugu od privatnih subjekata na temelju koncesije i za 3.099 korisnika ne piše pravni temelj pružanja usluge. Prigovora i reklamacija za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u svim jedinicama lokalne samouprave ima ukupno 54.031, od kojih je 52.360 kada se usluga pruža od strane trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave, 1.648 kada se usluga pruža od strane privatnih subjekata na temelju koncesije i za 26 ne piše pravni temelj pružanja usluge.

Tablica 23. Ukupni rezultat za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u svim jedinicama lokalne samouprave

	Odluka o dodjeli obavljanja javne usluge	Odluka o koncesiji	Nema podataka o pravnom temelju
Korisnici – 1.914.460	1.796.003	115.358	3.099
Prigovori i reklamacije – 54.031 (2,82%)	52.360 (2,92%)	1.648 (1,43%)	26 (0,84%)

Izvor: autorica

7. Usporedba usluge sakupljanja komunalnog otpada u svim jedinicama lokalne samouprave u 2022. godini

Rezultati istraživanja usluge sakupljanja komunalnog otpada upućuju na to da se u odnosu na ukupni broj jedinica lokalne samouprave u 81,83% jedinica lokalne samouprave usluga obavlja od strane trgovačkog društva u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na temelju odluke o dodjeli obavljanja javne usluge, dok se u 17,81% jedinica lokalne samouprave usluga obavlja od strane privatnih subjekata na temelju odluke o koncesiji. Zatim u 0,36% jedinica lokalne samouprave nema podataka o tome pruža li se usluga od strane trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave ili od strane privatnih subjekata na temelju koncesije.

Analiza podataka usluge sakupljanja komunalnog otpada pokazuje da se ukupno u svim jedinicama lokalne samouprave znatno više usluga pruža od strane trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na temelju odluke o dodjeli obavljanja javne usluge, a iza toga od strane privatnih subjekata na temelju odluke o koncesiji. Važno je napomenuti da se čak u 23,81% županija (Istarska županija, Ličko-senjska županija, Požeško-slavonska županija, Primorsko-goranska županija i Grad Zagreb) usluga sakupljanja komunalnog otpada obavlja isključivo od strane trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave, dok se usluga uopće ne obavlja od strane privatnih subjekata. Nadalje u 90,48% županija (sve

županije osim Brodsko-posavske županije i Vukovarsko-srijemske županije) usluga sakupljanja komunalnog otpada većinski se pruža od strane trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave, dok samo u 9,52% županija (Brodsko-posavska županija i Vukovarsko-srijemska županija) usluga većinski se pruža od strane privatnih subjekata na temelju koncesije. U Dubrovačko-neretvanskoj županiji i Karlovačkoj županiji određen postotak pravnog temelja (4,35% i 5,26%) nije poznat odnosno ne piše tko pruža uslugu sakupljanja komunalnog otpada.

Postotak prigovora i reklamacija za uslugu sakupljanja komunalnog otpada na razini županija su redom: Grad Zagreb (8,12%), Zadarska županija (5,21%), Dubrovačko-neretvanska županija (4,15%), Istarska županija (2,30%), Krapinsko-zagorska županija (2,24%), Karlovačka županija (2,16%), Vukovarsko-srijemska županija (1,74%), Splitsko-dalmatinska županija (1,14%), Zagrebačka županija (1,05%), Primorsko-goranska županija (1,06%), Varaždinska županija (0,74%), Šibensko-kninska županija (0,39%), Sisačko-moslavačka županija (0,29%), Osječko-baranjska županija (0,20%), Ličko-senjska županija (0,19%), Koprivničko-križevačka županija (0,11%), Bjelovarsko-bilogorska županija (0,05%) i Požeško-slavonska županija (0,05%), Međimurska županija (0,04%) i Virovitičko-podravska županija (0,04%) te Brodsko-posavska (0,02%). To pokazuje razinu zadovoljstva odnosno nezadovoljstva korisnika uslugom sakupljanja komunalnog otpada i kvalitetu odnosno lošiju kvalitetu pružanja usluge.

Nakon usporedbe prigovora i reklamacija usluge sakupljanja komunalnog otpada u svim jedinica lokalne samouprave gdje se usluga obavlja od strane trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na temelju odluke o dodjeli obavljanja javne usluge i u svim jedinicama lokalne samouprave gdje se usluga obavlja od strane privatnih subjekata na temelju odluke o koncesiji, dolazi se do rezultata u kojima prva tri mjesta zauzimaju jedinice lokalne samouprave gdje se usluga pruža od strane trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave. Drugim riječima korisnici u jedinicama lokalne samouprave u kojima se usluga sakupljanja komunalnog otpada koristi od trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave podnose više prigovora i reklamacija i nezadovoljniji su odnosno imaju najveći postotak prigovora i reklamacija te to su jedinice lokalne samouprave iz županija redom: Grad Zagreb (8,12%), Zadarska županija (5,47%) i Dubrovačko-neretvanska županija (4,28%). Nakon toga slijede prigovori i reklamacije koje podnose korisnici iz jedinica lokalne samouprave u kojima se usluga koristi od strane privatnih subjekata na temelju odluke o koncesiji, a riječ je o jedinicama lokalne samouprave u Vukovarsko-srijemskoj županiji

(3,40%) pa prigovori i reklamacije koje podnose korisnici iz jedinica lokalne samouprave u kojima se usluga koristi od strane trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave iz Krapinsko-zagorske županije (2,41%), Istarske županije (2,30%) i Karlovačke županije (2,29%).

Oko 1% prigovora i reklamacija podnose korisnici iz jedinica lokalne samouprave gdje se usluga sakupljanja komunalnog otpada koristi od strane privatnih subjekata na temelju koncesije, a radi se o jedinicama iz Krapinsko-zagorske županije, Koprivničko-križevačke županije, Karlovačke županije i Zagrebačke županije. Oko 1% prigovora i reklamacija podnose korisnici iz jedinica lokalne samouprave gdje se usluga koristi od strane trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave, a radi se o jedinicama iz Splitsko-dalmatinske županije, Primorsko-goranske županije i Zagrebačke županije. Ostale jedinice lokalne samouprave imaju ispod 1% prigovora i reklamacija korisnika za uslugu sakupljanja komunalnog otpada.

Najmanji postotak prigovora i reklamacija korisnika za uslugu sakupljanja komunalnog otpada iz jedinica lokalne samouprave gdje se usluga pruža od strane trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na temelju odluke o dodjeli obavljanja javne usluge su jedinice lokalne samouprave iz Brodsko-posavske županije (0,02%), a kod jedinica lokalne samouprave gdje se usluga pruža od strane privatnih subjekata na temelju odluke o koncesiji na predzadnjem mjestu po prigovorima i reklamacijama korisnika su jedinice lokalne samouprave iz Brodsko-posavske županije (0,01%), a na zadnjem mjestu su jedinice lokalne samouprave iz Dubrovačko-neretvanske županije s 0% prigovora.

Nakon analize prigovora i reklamacija korisnika za uslugu sakupljanja komunalnog otpada na razini županija, dolazi se do rezultata u kojima najveći postotak prigovora i reklamacija za uslugu sakupljanja komunalnog otpada definitivno imaju Grad Zagreb, Zadarska županija i Dubrovačko-neretvanska županija, a najmanji postotak imaju Brodsko-posavska županija, Međimurska županija i Virovitičko-podravska županija. Nakon analize i razmišljanja o rezultatima istraživanja, dolazi se do zaključka kako je veći postotak prigovora i reklamacija korisnika za uslugu sakupljanja komunalnog otpada kad je riječ o jedinicama lokalne samouprave gdje uslugu obavljaju trgovačka društva u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na temelju odluke o dodjeli obavljanja javne usluge što znači da su korisnici nezadovoljniji i usluga se ne pruža na dovoljno kvalitetan način.

Preko 5% prigovora i reklamacija korisnika za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u jedinicama lokalne samouprave gdje uslugu obavljaju trgovačka društva u vlasništvu jedinica lokalne samouprave imaju Grad Zagreb i jedinice lokalne samouprave iz Zadarske županije, a preko 2% prigovora i reklamacija korisnika za uslugu imaju jedinice iz Dubrovačko-neretvanska županije, Krapinsko-zagorske županije, Istarske županije i Karlovačke županije. Jedinice lokalne samouprave gdje uslugu sakupljanja komunalnog otpada obavljaju privatni subjekti na temelju koncesije nemaju iznad 5% prigovora i reklamacija korisnika, a iznad 2% prigovora i reklamacija korisnika za uslugu imaju samo jedinice lokalne samouprave iz Vukovarsko-srijemske županije.

Nadalje podaci pokazuju da od ukupnog broj prigovora i reklamacija korisnika za uslugu sakupljanja komunalnog otpada, 96,91% odnosi se na prigovore i reklamacije korisnika podnesene tamo gdje uslugu obavljaju trgovačka društva u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na temelju odluke o dodjeli obavljanja javne usluge, 3,05% odnosi se na prigovore i reklamacije korisnika podnesene tamo gdje uslugu obavljaju privatni subjekti na temelju odluke o koncesiji te 0,04% odnosi se na prigovore i reklamacije korisnika podnesene tamo gdje nije prikazano tko je pružatelj javne usluge.

Na kraju istraživanja, podaci pokazuju da prigovora i reklamacija korisnika za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u svim jedinicama lokalne samouprave u 2022. godini u odnosu na ukupan broj korisnika ima 2,82%. Prigovora i reklamacija korisnika za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u jedinicama lokalne samouprave gdje se usluga pruža od strane trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na temelju odluke o dodjeli obavljanja javne usluge u odnosu na ukupan broj korisnika u jedinicama lokalne samouprave gdje se usluga pruža od strane trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave na temelju odluke o dodjeli obavljaju javne usluge ima 2,92%. Prigovora i reklamacija korisnika za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u jedinicama lokalne samouprave gdje se usluga pruža od strane privatnih subjekata na temelju odluke o koncesiji u odnosu na ukupan broj korisnika u jedinicama lokalne samouprave gdje se usluga pruža od strane privatnih subjekata na temelju odluke o koncesiji ima 1,43%. Prigovora i reklamacija korisnika za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u jedinicama lokalne samouprave gdje nije prikazano tko je pružatelj usluge u odnosu na ukupan broj korisnika gdje nije prikazano tko je pružatelj usluge ima 0,84%.

8. Zaključak

Podaci pokazuju kako se u praksi jedinica lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj više primjenjuje način u kojem se jedinice lokalne samouprave samostalno odlučuju na pružanje usluge sakupljanja komunalnog otpada odnosno uslugu pruža trgovačko društvo u vlasništvu jedinica lokalne samouprave, a manje na način da se usluga koncesionira odnosno da uslugu pružaju privatni subjekti na temelju koncesije. Iako istraživanje je pokazalo, na iznenađenje, da je manje prigovora i reklamacija tamo gdje je usluga koncesionirana odnosno da su korisnici zadovoljniji, a time i usluga kvalitetnija tamo gdje uslugu pružaju privatni subjekti na temelju koncesije. Očekivanja rada prije dobivenih rezultata bila su da će više prigovora biti tamo gdje je usluga sakupljanja komunalnog otpada koncesionirana i tamo gdje je pružaju privatni pružatelji tako da je istraživanje dovelo do neočekivanih spoznaja. Očekivanja su bila takva jer vlada mišljenje kako ne bi trebalo uključivati privatne subjekte u pružanje javnih usluga općenito i uključivanje privatnih subjekata veže se uglavnom uz negativne konotacije.

Sa sigurnošću može se zaključiti iz dobivenih rezultata istraživanja kako su korisnici usluge sakupljanja komunalnog otpada zadovoljniji i pruža im se kvalitetnija usluga tamo gdje se usluga obavlja od strane privatnih subjekata na temelju koncesije, a nezadovoljniji su i pruža im se manje kvalitetna usluga tamo gdje se usluga obavlja od strane trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave. Nadalje od ukupnog broja prigovora i reklamacija najveći dio odlazi na jedinice lokalne samouprave u kojima se usluga pruža od strane trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave, a puno manji dio na jedinice lokalne samouprave u kojima se usluga pruža od strane privatnih subjekata na temelju koncesije.

Ako uzmemo rezultate rada kao mjerilo kvalitete, dokazano je da privatni subjekti kvalitetnije pružaju uslugu sakupljanja komunalnog otpada, iako rezultati istraživanja pokazuju da na razini svih jedinica lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj još uvijek ne povjerava se dovoljno privatnim subjektima obavljanje javne usluge sakupljanja komunalnog otpada. Pružanje javne usluge sakupljanja komunalnog otpada od strane privatnih subjekata na temelju koncesije pokazalo se kao kvalitetnije i bolje rješenje s kojim su zadovoljniji građani odnosno korisnici usluge. U budućnosti, kao preporuka, bi trebala postojati tendencija povjeravanja usluge sakupljanja komunalnog otpada privatnim pružateljima na temelju koncesije iako odabir načina na koji će se usluga pružati ne ovisi samo o kvaliteti i zadovoljstvu obavljanja te usluge. Dakle s obzirom na rezultate istraživanja koji ukazuju na to da su korisnici zadovoljniji gdje

uslugu obavljaju privatni subjekti trebalo bi se težiti ka povjeravanju javne usluge privatnim pružateljima.

Istraživanje je pokazalo određene rezultate, a to je da je usluga sakupljanja komunalnog otpada kvalitetnija gdje je koncesionirana, međutim dobivene rezultate moguće je interpretirati na drugi način. Podaci pokazuju kako je broj prigovora i reklamacija manji tamo gdje je usluga koncesionirana iz čega bi slijedio zaključak da privatni subjekti na temelju koncesije pružaju kvalitetniju uslugu sakupljanja komunalnog otpada, međutim takav zaključak ne može biti 100% točan i pouzdan jer manji broj prigovora i reklamacija može biti posljedica nečeg drugog. Primjerice postoji mogućnost da privatni subjekti ne osiguravaju adekvatne kanale građanima odnosno korisnicima za podnošenje prigovora i reklamacija te zbog toga ima manje prigovora i reklamacija, a ne zato što je usluga kvalitetnija tamo gdje je koncesionirana. Zatim dobiveni postotci su provizorni podaci jer ne mora značiti da je određeni postotak korisnika podnio prigovore i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada jer je možda jedan korisnik podnio nekoliko prigovora i reklamacija. Postoji mogućnost da su građani odnosno korisnici u razvijenim sredinama više skloni podnositi prigovore i reklamacije, nego što je to slučaj s korisnicima u ruralnim područjima.

9. Literatura

1. Đerđa, D., *Ugovor o koncesiji*, Institut za javnu upravu, Zagreb, 2006.
2. Đulabić, V., *Povelje javnih službi: pokušaj podizanja kvalitete javne uprave i jačanje uloge građana*, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, Zagreb, 2006.

3. Koprić, I., *Lokalne javne službe u vrtlogu europeizacije*, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2021.
4. Koprić, I.; Marčetić, G.; Musa, A.; Đulabić, V.; Lalić Novak, G., *Upravna znanost – Javna uprava u suvremenom europskom kontekstu*, Studijski centar za javnu upravu i javne financije Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2021.
5. Sarvan, D., *Obavljanje komunalnih djelatnosti kao javne službe*, Institut za javnu upravu, Zagreb, 2008.
6. Škarica, M., *Javne usluge u sustavu gospodarenja komunalnim otpadom u Hrvatskoj: europski standardi i lokalna prilagodba*, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2021.

Propisi:

7. Zakon o gospodarenju otpadom, Narodne novine, br. 84/21, 142/23.
8. Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, Narodne novine, br. 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19.

Web:

9. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, web stranica: <https://mingor.gov.hr/o-ministarstvu-1065/djelokrug/uprava-za-procjenu-utjecaja-na-okolis-i-odrzivo-gospodarenje-otpadom-1271/zakoni-i-propisi-7637/zakoni-i-propisi-iz-podrucja-gospodarenja-otpadom/7593>
10. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, web stranica: <https://www.haop.hr/hr/tematska-podrucja/otpad-registri-oneciscavanja-i-ostali-sektorski-pritisci/gospodarenje-otpadom-0>

Popis tablica

Tablica 1. Pravni temelj pružanja usluge sakupljanja komunalnog otpada.....	18
Tablica 2. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji	18
Tablica 3. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Brodsko-posavskoj županiji	19

Tablica 4. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Dubrovačko-neretvanskoj županiji.....	20
Tablica 5. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Istarskoj županiji	20
Tablica 6. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Karlovačkoj županiji	21
Tablica 7. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Koprivničkoj županiji.....	21
Tablica 8. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Krapinsko-zagorskoj županiji.....	22
Tablica 9. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Ličko-senjskoj županiji	23
Tablica 10. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Međimurskoj županiji.....	23
Tablica 11. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Osječko-baranjskoj županiji	24
Tablica 12. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Požeško-slavonskoj županiji	24
Tablica 13. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Primorsko-goranskoj županiji	25
Tablica 14. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Sisačko-moslavačkoj županiji	26
Tablica 15. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Splitsko-dalmatinskoj županiji	26
Tablica 16. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Šibensko-kninskoj županiji	27
Tablica 17. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Varaždinskoj županiji	27
Tablica 18. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Virovitičko-podravskoj županiji.....	28
Tablica 19. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Vukovarsko-srijemskoj županiji	29
Tablica 20. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Zadarskoj županiji	29
Tablica 21. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Zagrebačkoj županiji	30
Tablica 22. Pravni temelj pružanja, prigovori i reklamacije za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u Gradu Zagrebu.....	30
Tablica 23. Ukupni rezultat za uslugu sakupljanja komunalnog otpada u svim jedinicama lokalne samouprave.....	31